
آمادگی و پاسخ اضطراری در مراکز درمانی

تألیف و گردآوری:

دکتر محمد فتحی

فلوشیپ مراقبت‌های ویژه

در بیمار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

رئیس مرکز تحقیقات بهبود کیفیت مراقبت‌های ویژه

دکتر پیر حسین کولیوند

معاونت علمی دانشگاه شاهد

رئیس مرکز تحقیقات شاخه بیمارستان خاتم الانبیاء

سرشناسه	فتحی، محمد، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور	آمادگی و پاسخ اضطراری در مراکز درمانی / تالیف و گردآوری محمد فتحی، پیرحسین کولیوند؛ [برای] مرکز تحقیقات بهبود کیفیت مراقبتهای ویژه.
مشخصات نشر	تهران : رویان پژوه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۶۶ ص.: جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸۷۱۳-۱ ربال-۴۲۰۰۰ :
وضعیت فهرست نویسی: فیپا	
یادداشت	کتاننامه: ص. ۱۶۳.
موضوع	Hospitals - Administration / مدیریت بیمارستان ها -
موضوع	Hospitals - Iran - Management / مدیریت بیمارستان ها - ایران -
موضوع	Hospitals - Emergency services - Administration / مدیریت خدمات اورژانس -
موضوع	Hospitals - Emergency services - Iran - Administration / مدیریت بیمارستان ها - ایران - خدمات اورژانس -
موضوع	Crisis management / مدیریت بحران -
موضوع	Crisis management - Iran / مدیریت بحران - ایران -
موضوع	Crisis management - Planning / مدیریت بحران - برنامه ریزی -
موضوع	Crisis management - Planning - Iran / مدیریت بحران - ایران - برنامه ریزی -
شناسه افزوده	کولیوند، پیرحسین، ۱۳۵۰-
شناسه افزوده	شاه علوشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی. مرکز تحقیقات بهبود کیفیت مراقبتهای ویژه
رده بندی کنگره	۶۱۹.۷۸
رده بندی دیویی	۳۶۱.۷۸
شماره کتابشناسی ملی	۲۹۱۵۲

آمادگی و پاسخ اضطراری در مراکز درمانی

تالیف و گردآوری: دکتر محمد فتحی، پیرحسین کولیوند

ناشر: رویان پژوه
نوبت چاپ: اول - ۹۹
صفحه آرا: مهرناز محمدی
چاپ و صحافی: شریف
قطع و تعداد صفحات: وزیری - ۱۶۶
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۴۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۷۱۳-۱

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر و مولف است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می باشد.

دفتر نشر و نمایندگان دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و منیریه جویید (روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران)
تلفن: ۶۶۴۸۶۳۷۳ - ۶۶۹۷۰۷۴۰
ساختمان کتاب های جیبی، طبقه سوم

www.RPpub.ir

فهرست

۹	فصل اول: برنامه آمادگی و پاسخ اضطراری
۳۱	فصل دوم: مدیریت شرایط اضطراری در مراکز درمانی
۱۱۹	فصل سوم: آموزش مدیران بحران بیمارستان
۱۲۷	فصل چهارم: بهسازی اجزای غیرسازه‌ای و سطوح عملکرد بیمارستان‌ها و ...
۱۶۳	منابع

www.ketab.ir

مقدمه

مدیریت بحران واژه‌ای است که به خصوص طی سالیان اخیر با رخداد بلایای فراوان در کشور ما بارها و بارها به گوش خورده است. شاید در ذهن بسیاری از افراد پس از مواجهه با حوادث غیرمترقبه از جمله زلزله، در وهله اول، واژه مترقبه و فعالیت‌های مرتبط با امداد و نجات متبادر گردد و پس از دوره آرامش و با گذشت مدتی از حادثه، پیگیری امر عادی روزمره گردد، اما یک واقعیت علمی و اجرایی آن است که مقابله و بازسازی تنها فعالیت‌های پس از وقوع بحران نمی‌باشند و چرخه جامع مدیریت بحران شامل فعالیت‌های قبل از بحران یعنی پیشگیری و آمادگی نیز است.

حوادث تنها اورژانس‌هایی در مقیاس وسیع نیستند بلکه مشکلات و مسائل منحصر به فردی را ایجاد می‌کنند که پاسخ به آن‌ها نیازمند استراتژی‌های متفاوت از عملکرد روزمره است. به عبارت دیگر حوادث، نه تنها از نظر کمی بلکه از نظر کیفی با فوریت‌های روزمره تفاوت هستند. فایده مدیریت بحران شامل سازمان‌های بسیاری می‌باشد که هر کدام دارای مأموریت و مسئولیت مشخص، فرد، منابع مختلف و توانایی‌ها و قوانین عملکردی و شیوه‌های مربوط به خود می‌باشند و هر سازمان می‌تواند تعریف خود را از بحران داشته باشد. اما در این بین مراکز درمانی از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند که لزوم پرداختن به آن‌ها ارتباط مستقیم به خوبی در این نوشتار آورده شده است؛ در حقیقت، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی جزو حلقه‌های حیاتی زنجیره مدیریت مصدومان هستند و عملکرد صحیح کارکنان آن‌ها در پذیرش، ارزیابی اولیه، تریاژ و مراقبت اولیه مصدومان، بیماران، نقش مهمی در نجات جان مصدومان و بیماران دارد.

بر اساس آمارهای کتاب «گزارش سوانح جهان»، ۶ درصد از تلفات ناشی از وقوع حوادث و سوانح غیرمترقبه در جهان، متعلق به ایران است. بر اساس آمار موجود از ۴۰ نوع بلایای طبیعی که در جهان به ثبت رسیده، ۳۱ نوع آن در کشور ما به وقوع پیوسته است. بر اساس اظهار نظر کارشناسان در چند دهه اخیر، بیش از ۱۲۰ هزار نفر از مردم ایران، بر اثر وقوع سوانح طبیعی کشته شده‌اند که از این تعداد، حدود ۷۶ درصد (۹۱ هزار نفر) بر اثر زلزله، ۱۳ درصد بر اثر سیل و ۱۱ درصد بر اثر دیگر بلایای طبیعی بوده است. در ایران، در هر هفته ۲ زلزله با شدتی کمتر از ۴ درجه ریشتر، در هر ماه یک زلزله با قدرت ۴ ریشتر و در هر سال ۳ زلزله با شدت ۶ ریشتر و در هر ۱۰ سال یک زلزله به بزرگی ۷ درجه در مقیاس ریشتر روی می‌دهد.